

Rapport

Ärendenummer
NV2025-014

Budget för 2026 med verksamhetsplan för 2027–2028

Alltid hälsosamt dricksvatten med miljö och samhällsnytta i fokus

Norrvatten
2025-10-30

Innehållsförteckning

1 Uppdrag, vision och mål	4
1.1 Norrvattens uppdrag och ändamål	4
1.2 Norrvattens vision	4
1.3 Verksamhetsstyrning och uppföljning	5
1.3.1 Nyckeltal för uppföljning	6
1.3.2 Norrvattens organisation	6
2 Omvärldsfaktorer	7
2.1 Klimatförändringar och vattenkonsumtion	7
2.2 Utmaningar för vattenkvaliteten	8
2.3 Befolkningstillväxt	9
2.4 Säkerhetsläget	9
2.5 Förändringar i infrastrukturen	10
2.6 Ekonomiska förutsättningar	10
2.7 Fokus på vattenfrågor	11
2.8 Organisation och kompetensförsörjning	11
3 Verksamhetsplan	13
3.1 Säker vattenleverans	13
3.1.1 Dricksvatten ska vara hälsosamt och rent	13
3.1.2 Leverans av dricksvatten ska kunna fortgå utan samhällskritiska störningar	15
3.1.3 Tillräcklig kapacitet för Norrvattens medlemskommuner	16
3.1.4 Hög förmåga att hantera kriser tillsammans med medlemskommunerna	18
3.2 Effektiv verksamhet	18
3.2.1 Ekonomi i balans och säkra prognoser	18
3.2.2 Effektiv styrning av investeringar	19
3.2.3 I samverkan med medlemskommunerna verka för kostnadseffektiv vattenförsörjning	20
3.2.4 Ledande i branschens kunskapsutveckling och relevant forskning	20

3.2.5	Vara en arbetsgivare som har lätt att rekrytera och behålla rätt kompetens	21
3.3	Hållbar verksamhet	21
3.3.1	Säkrad råvattenkvalitet och kvantitet.....	22
3.3.2	Effektiv och miljövänlig produktion och distribution	23
3.3.3	Arbeta för en minskad vattenanvändning tillsammans med medlemskommunerna.....	23
3.3.4	Arbeta för hållbara entreprenader	24
4	Budget	25
4.1	Förutsättningar för 2026.....	25
4.1.1	Generella förutsättningar	25
4.1.2	Vattenförbrukning.....	26
4.1.3	Ändrade förutsättningar	27
4.1.4	Övriga ställningstaganden	27
4.1.5	Intäkter	28
4.1.6	Kostnader	28
4.1.7	Ekonomi i balans	31
4.1.8	Investeringar	31
5	Känslighetsanalys	35
5.1	Vattenavgifter.....	35
5.2	Läckor och underhåll.....	35
5.3	Elenergi och kemikalier	35
5.4	Räntekostnader	36
6	Rapportbilagor	37
6.1	Resultatbudget 2026 med verksamhetsplan 2027–2028	37
6.2	Balansbudget 2026	37
6.3	Finansieringsbudget 2026	39
6.4	Fördelning av vattenavgift per kommun 2026	40
6.5	Investeringsbudget 2026 med verksamhetsplan 2027–2028.....	41
6.6	Kostnadsutveckling med nyckeltal	42
6.7	Arvoden och ersättningar till Norrvattens förtroendevalda	44

1 Uppdrag, vision och mål

1.1 Norrvattens uppdrag och ändamål

Norrvatten, vars ändamål och styrning beskrivs i förbundsordningen, är sedan 1926 ett kommunalförbund som ägs av 14 kommuner. Ändamålet framgår av förbundsordningen:

Ändamålet med kommunalförbundet är att inom förbundets geografiska område förse medlemmarna med dricksvatten.

För fullgörande av ändamålet ska kommunalförbundet förvärva, anlägga och ansvara för drift och underhåll av vattenreningsverk, ledningsnät, pumpstationer, vattenreservoarer och andra för verksamheten nödvändiga anordningar.

Vattenförsörjningen är en grundläggande funktion i samhället och en förutsättning för invånarnas hälsa och medlemskommunernas tillväxt. Norrvatten producerar och distribuerar dricksvatten till omkring 700 000 människor och behöver därför planera, dimensionera och utveckla anläggningarna så att det finns en stor trygghet i försörjningssystemet. Det innebär även framtidsytande arbete för att påverka förutsättningarna.

Detta ställer i sin tur krav på ett antal kompetenser och funktioner för omvärldsbevakning, kommunikation, krisberedskap, teknikutveckling, vattenskydd och planering samt samordning med ägarnas förvaltningar för teknikförsörjning och samhällsbyggande.

1.2 Norrvattens vision

Norrvattens vision lyder:

Alltid hälsosamt dricksvatten med miljö och samhällsnytta i fokus

”**Alltid**” innebär att leveransen av dricksvatten ska ske utan avbrott. Det ställer krav på att anläggningar förnyas när den tekniska livslängden är nådd, att kapaciteten i vattenverk och ledningar är tillräcklig samt att Norrvatten arbetar för redundans och reservvatten. Kapaciteten på såväl vattenproduktionen som distributionen måste vara tillräcklig över tid och hållbar för att klara olika störningar.

”Hälsosamt” dricksvatten innebär att människors hälsa inte ska påverkas negativt vid konsumtion av dricksvatten. Detta ställer krav på att hälsostörande ämnen tas bort i reningsprocessen. Norrvatten måste därför ha kunskap om vilka ämnen som finns i våra vattentäkter, och vilka hälsoeffekter dessa ämnen har, samt även arbeta förebyggande för att skydda vattentäkterna från hälsofarliga ämnen.

Att dricksvattenförsörjningen ska utföras med **”miljö och samhällsnytta i fokus”** betyder att produktion och distribution ska vara långsiktigt hållbar med lägsta möjliga resursförbrukning och miljöbelastning. Samhällsnyttan innebär framför allt att Norrvatten anpassar sin förnyelse och utbyggnad till medlemskommunernas planer. Regionens expansion med bostadsbyggande och infrastrukturförändringar styr till stor del Norrvattens investeringsbehov.

1.3 Verksamhetsstyrning och uppföljning

Norrvattens styrmodell redovisas i nedanstående bild. De övergripande målen togs fram av förbundets förtroendevalda under 2024.

1.3.1 Nyckeltal för uppföljning

Norrvatten följer upp verksamheten med ett stort antal nyckeltal. I nedanstående tabell redovisas de som är särskilt viktiga och som fastslås för året.

Övergripande mål	Mål	Nyckeltal	Målvärde
Säker vattenleverans	Dricksvattnet ska vara hälsosamt och rent	Andel av utgående vatten som uppfyller föreskrifterna	100 %
Säker vattenleverans	Dricksvattnet ska vara hälsosamt och rent	Andel av distribuerat vatten som uppfyller föreskrifterna	100 %
Säker vattenleverans	Leverans av dricksvatten ska fortgå utan samhällskritiska störningar	Antal oplanerade avbrott i produktion eller distribution ¹	0
Säker vattenleverans	Hög förmåga att hantera kriser tillsammans med medlemskommunerna	Ärlig genomförd krisövning	1
Effektiv verksamhet	Ekonomi i balans och säkra prognoser	Avvikelse från budget	< 4 %
Effektiv verksamhet	Effektiv styrning av investeringar	Upparbetningsgrad för investeringsportfölj ²	> 75 %
Effektiv verksamhet	Effektiv styrning av investeringar	Avvikelse från genomförandebeslut	< 10 %
Hållbar verksamhet	Effektiv och miljövänlig produktion och distribution	Elenergiförbrukning	< 550 W/m ³
Hållbar verksamhet	Effektiv och miljövänlig produktion och distribution	Andel fossilfri el vid normaldrift	100 %
Hållbar verksamhet	Effektiv och miljövänlig produktion och distribution	Andel vattenverksmull som nyttiggörs	> 90 %

1) Avser avbrott i vattenverk eller huvudvattenledning som medför leveransavbrott till kund.

2) Avser enbart projekt där Norrvatten styr tidplan, ej exploateringsprojekt hos medlemskommun.

1.3.2 Norrvattens organisation

Norrvatten styrs av ett fullmäktige med 51 ledamöter och 51 ersättare från medlemskommunerna. Styrelsen utgörs av 10 ledamöter och 10 ersättare och svarar för förvaltningen och verkställighet av beslut. Norrvattens förvaltning består av cirka 90 medarbetare organiserade i fem avdelningar och leds av en VD.

2 Omvärldsfaktorer

2.1 Klimatförändringar och vattenkonsumtion

De senaste åren har det blivit tydligt att Norrvatten och medlemskommunerna behöver vara förberedda inför perioder av hög vattenförbrukning då varma och torra försomrar varit återkommande. Det handlar dels om att ha möjlighet att ta till åtgärder som bevattningsförbud vid ett kritiskt produktionsläge, dels om förebyggande insatser för att undvika att hamna i en ansträngd situation.

Norrvatten arbetar sedan 2019, tillsammans med medlemskommunerna, med planering och insatser för att skapa en hållbar vattenförbrukning enligt *Riktlinjer för hållbar vattenförbrukning* som är beslutade i samtliga medlemskommuner. Varje kommun rekommenderas också ta fram en handlingsplan för hur de ska arbeta enligt riktlinjerna, vilket vissa kommuner redan gjort och andra planerar att göra. Under 2026 kommer Norrvatten, tillsammans med medlemskommunerna, att fortsätta att utveckla arbetet kring hållbar vattenförbrukning.

De senaste åren har antalet privata pooler i Sverige ökat. Det finns också ofta en förväntan från konsumenter att kunna använda stora mängder kommunalt dricksvatten i trädgården. Både kommunala verksamheter och privatpersoner använder mer vatten varma dagar och vattnar ofta med dricksvatten. I Norrvattens område kan förbrukningen av dricksvatten öka med mer än 30 % varma dagar. Det är inte rimligt, varken ekonomiskt eller tekniskt, att bygga ut dricksvattenproduktionen för att klara en så hög förbrukning några få dagar eller veckor om året. Norrvattens produktionskapacitet behöver däremot byggas ut då nuvarande kapacitet redan är för liten och på sikt för att möta befolkningstillväxten, men det behövs också åtgärder för att minska de kraftiga förbrukningstoppar som är vanliga varma dagar i maj och juni. Åtgärder är till exempel en omställning till att vattna med alternativt/tekniskt vatten och att se till att bevattning inte sker mitt på dagen när stora delar av vattnet avdunstar.

Vid dricksvattenproduktion förbrukas energi och kemikalier. I linje med de globala hållbarhetsmålen behöver Norrvatten och medlemskommunerna verka för en hållbar vattenförbrukning året om. Erfarenheterna från andra regioner som arbetat längre med hållbar vattenförbrukning är att det behövs ett långsiktigt arbete, däribland kommunikationsinsatser, för att skapa en beteendeförändring.

2.2 Utmaningar för vattenkvaliteten

Norrvatten ska leverera ett hälsosamt och rent dricksvatten. Då reningen med avseende på kemiska föroreningar, som PFAS och läkemedelsrester, är låg för Norrvattens anläggningar så krävs att vattnet i Mälaren och i grundvattenmagasinen inte innehåller skadliga halter av dessa ämnen. För Norrvattens del är det därför viktigt att ligga steget före och söka kunskap om dessa ämnens förekomst i Mälaren och grundvattnet. Att jobba med ”uppströmsarbete” för att förhindra utsläpp av oönskade ämnen redan vid källan är därför en fortsatt aktivitet för Norrvatten. För att inte hamna i en situation där kvaliteten på dricksvattnet kan ifrågasättas är Norrvatten starkt beroende av att andra aktörer tar ansvar och gör åtgärder, vid bland annat avfalls- och avloppsanläggningar, sjöfart, dagvattenhantering och områden med förorenad mark. Även skogsmark och jordbruksmark har stor betydelse för vattenkvaliteten.

Prognoser för Mälarens framtida vattenkvalitet pekar på en svag ökning av naturligt organiskt material, samt högre halter av mikrobiella och kemiska föroreningar. Prognoserna pekar också på snabbare variationer i flöden och halter av ämnen i framtiden. Fler riskhändelser kan förväntas, med utsläpp av mikrobiella och kemiska föroreningar samt algblomning med bildning av algtoxiner. Om åtgärder inte vidtas i ledningsnätet för spillvatten så ökar riskerna för utsläpp av orenat avloppsvatten, så kallade bräddningar, på grund av ökad förekomst av kraftig nederbörd. Klimatförändringarna kan också ge upphov till ett råvatten som kräver mer kemikalier för att klara vattenkvaliteten, något som bland annat märktes under 2024 där en nederbördsrik sensommar-höst 2023 ledde till kraftig ökning av naturligt organiskt material (så kallad brunifiering) i vattnet i östra Mälaren under en stor del av 2024. Under 2025 har avvikelser i temperatur för råvatten observerats vilket eventuellt kan förklaras av blåsigare väder och därmed ett svagare utvecklat språngskikt. Högre temperaturer på råvatten innebär nya utmaningar för dricksvattenkvalitén.

Norrvatten fortsätter arbetet med att undersöka, utveckla och implementera olika system för tidig varning av förekomst av skadliga ämnen i råvattnet. Norrvatten har även ett nära samarbete med Räddningstjänsten, Kustbevakningen och berörda kommuner för ökad förmåga att hantera händelser som kan förorena vattentäkterna.

Ett nytt, betydligt lägre gränsvärde för PFAS4 börjar gälla från 2026. Norrvattens råvatten från Mälaren innehåller idag halter nära det nya gränsvärdet för PFAS4. I det befintliga vattenverket kan reningstekniken flotation bidra till att Norrvatten klarar gränsvärdet för PFAS4. Det finns en

tendens till sjunkande halter i råvattnet, men historiskt har halterna i råvattnet legat över det nya gränsvärdet. Norrvatten fortsätter att verka för att åtgärder vidtas vid de platser som bidrar mest till PFAS i östra Mälaren samt säkerställer tillräcklig avskiljning med flotation. Frågan om hur avskild PFAS ska hanteras är en fråga som måste utredas vidare. I Norrvattens nya vattenverk kommer rening i stället ske med aktivt kol för att klara det nya gränsvärdet.

2.3 Befolkningstillväxt

Norrvatten har i dagsläget en för liten kapacitet i Görvälnverket under delar av året. Utöver detta framgår en ökning av vattenförbrukningen över tid som inte är väderberoende utan hänger ihop med medlemskommunernas och regionens tillväxt. Enligt den gällande regionala utvecklingsplanen för Stockholm, RUFS 2050, kommer antalet anslutna till Norrvattens leveransområde att öka från dagens cirka 700 000 personer till närmare 900 000 personer år 2050 enligt RUFS låg. Ett arbete pågår med revidering av prognoserna i RUFS 2026 och där framgår en viss nedskrivning av tillväxten vilket är gynnsamt då planerade investeringar bedöms få längre livslängd och möjligheten ökar att ta in fler abonnenter och på så sätt sänka kostnaden per ansluten. Eftersom en betydande andel av vattenförbrukningen är väderberoende så kan det dock vara relativt stora variationer mellan enskilda år, men den långsiktiga trenden är en ökad förbrukning beroende på ökat antal anslutna.

2.4 Säkerhetsläget

Det är krig i Europa och det anfallskrig Ryssland inledde mot Ukraina i februari 2022 har i grunden påverkat den europeiska säkerhetsordningen och Sverige är numera medlemmar i NATO. Hoten från våldsbejakande extremism och den organiserade brottsligheten kvarstår alltjämt.

Omvärldsläget och Sveriges interna utmaningar påverkar Norrvattens verksamhet och frågorna om beredskap, säkerhet och cybersäkerhet blir viktiga faktorer att ta hänsyn till för verksamheten. Ny lagstiftning införs i närtid i och med NIS 2 och CER-direktivets införlivande i svensk lag genom cybersäkerhetslagen vilket bedöms öka kostnaderna för säkerhet.

På Görvälnverket avser förbundet under 2026 att öka säkerheten genom förbättrad kontroll av in- och utpassage vilket leder till en del kostnadsökningar, främst personella. Hela Skäftingeholmen och Lövholmen har blivit skyddsobjekt efter beslut av Länsstyrelsen och förbundet kommer hävda skyddsobjektet med olika typer av åtgärder under 2026.

2.5 Förändringar i infrastrukturen

De stora samhällsutvecklingsprojekt som pågår i regionen påverkar Norrvattens verksamhet i stor utsträckning. Nya vägar och trafikplatser, spårbundna ny- och omläggningar, nya industri- och bostadsområden innebär ofta att Norrvattens ledningar måste flyttas. Även om de externa exploatörerna står för huvuddelen av genomförandet och tillhörande kostnader krävs ofta betydande insatser från Norrvatten.

Förändringarna i infrastruktur innebär också möjligheter. I samband med exploateringar och infrastrukturprojekt blir det ofta kostnadseffektivt att genomföra ledningsutbyten eller materialförändringar.

Norrvatten fortsätter att arbeta i nära samarbete med sina medlemskommuner, Trafikverket, SL och olika exploatörer. Det är viktigt för Norrvatten att vara med i ett tidigt skede i kommunernas planer för att kunna inkludera vattenförsörjningen i utbyggnadsplanerna. I många stora exploateringar har tidplanerna senarelagts som en följd av den allmänna konjunkturen.

Då Norrvatten står inför en mycket stor investering kopplat till ett nytt vattenverk, projektet *Norrvattens framtida vattenproduktion* (NFVP), har flera övriga projekt valts att skjutas framåt i tiden; detta för att förbundets lånevolym så låg som möjligt.

2.6 Ekonomiska förutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna för perioden 2026–2028 är fortsatt utmanande. Riksbanken har sänkt styrräntan i flera steg under det senaste året och kommer eventuellt sänka ytterligare. Detta påverkar marknadsräntorna som i sin tur påverkar förbundets finansieringskostnad.

Förbundets höga investeringstakt gör ändå att de årliga räntekostnaderna beräknas stiga upp över 100 mkr mot slutet av planperioden. Då räntekostnader avseende Norrvattens största investeringsprojekt, NFVP, aktiveras i det projektet så beräknas den resultatförda räntekostnaden uppgå till cirka 34–40 mkr under perioden.

Inflationen är på en lägre nivå än för något år sedan men har redan påverkat prisnivån uppåt på många avtalsområden vilket gör att en ny kostnadsnivå har etablerats.

Norrvattens största driftkostnad är el och för att få en förutsägbarhet och bra möjlighet att budgetera så har Norrvatten som policy att säkra volymerna, vilket görs till 80 % som norm för kommande 12 månader och i en fallande

skala fem år framåt. Prisläget är relativt stabilt men på en väsentligt högre nivå jämfört med nivåerna innan kriget i Ukraina.

2.7 Fokus på vattenfrågor

Intresset för dricksvattenfrågor i samhället har historiskt sett varit relativt lågt, både bland politiker och allmänhet. Det är främst när något blivit fel som dricksvattenfrågorna har hamnat i fokus, till exempel i samband med vattenbrist, föroreningar eller större läckor. De senaste åren har dricksvattenfrågorna fått en större uppmärksamhet än tidigare, framför allt i samband med värmeböljor, när vattenbrist drabbat stora delar av Sverige och Europa. Sedan 2022 har dricksvattenfrågor också diskuterats i och med kriget i Ukraina, då krisberedskap i allmänhet har blivit ett omdiskuterat ämne samt att hot och sabotage mot dricksvattenanläggningar i Sverige uppmärksammas.

Samtidigt är rent dricksvatten i kranen något som de flesta människor fortfarande tar för givet. Att det kommunala dricksvattnet är ett livsmedel som i första hand är till för matlagning, dryck och personlig hygien känner många fortfarande inte till. I samband med uppmaningar att spara på dricksvatten får Norrvatten och andra VA-aktörer i landet ofta synpunkter om att det anses som självklart att alla ska kunna använda hur mycket dricksvatten som helst till exempelvis pooler och bevattning. I omställningen till ett mer hållbart samhälle behöver synen på dricksvatten förändras.

2.8 Organisation och kompetensförsörjning

Tillgången till kompetens för Norrvattens verksamhet varierar. Vissa kompetenser finns det gott om medan det är stor brist på andra kompetenser. Automationsingenjörer, styr- och regleringenjörer, bygg- och projektledare är några exempel på kompetenser som är svåra att rekrytera. En viktig rekryteringskanal i ett längre perspektiv är att fortsätta att erbjuda praktikplatser och examensarbeten samt att ha ett nära samarbete med olika lärosäten. Genomförandet av projektet NFVP kommer också ställa stora krav på tillgång till kompetens både under uppförandet samt i driftskede.

I januari 2025 ändrades Norrvattens organisation. Avdelningen verksamhetsstöd slogs samman med avdelningen kommunikation och delades upp i tre enheter; ekonomi och upphandling, kommunikation och HR, samt IT och säkerhet. Avdelningen projekt och entreprenad delades upp i två nya avdelningar, ledningsnät och anläggningsprojekt. Ledningsnät delades upp i tre enheter; teknik ledningsnät, projekt ledningsnät samt drift och beredskap. Avdelningen anläggningsprojekt delades upp i enheterna projekt NFVP samt projekt Görvåln och yttre anläggningar.

Från och med den 1 januari 2026 kommer Norrvatten att ta över driften av ledningsnätet i egen regi. Detta innebär att verksamheten som tidigare varit utlagd på entreprenad nu kommer att hanteras av Norrvattens egen personal och organisation. Som en del av denna förändring etableras ett nytt kontor och en verkstad i Rotebro.

Denna förändring görs i syfte att minska kostnaderna genom att effektivisera drift och underhåll och samtidigt höja kvaliteten på arbetet genom ökad kontroll och närhet till verksamheten. Åtgärden kommer även stärka säkerheten genom att Norrvatten har direkt ansvar över personal och resurser, vilket är särskilt viktigt med tanke på det rådande globala säkerhetsläget. Norrvatten kommer även att kunna utöka stödet till sina medlemskommuner gällande inmätning och läcksökning samt områdesmätning.

3 Verksamhetsplan

Norrvatten är i ett skede med behov att investera i verksamheten för att rusta upp vattenverk och ledningsnät. Därtill ställs nya krav på säkerhetsskydd och dricksvattenkvalitet. Regionens expansion och utbyggnad i infrastruktur leder till att Norrvatten måste utöka kapaciteten och anpassa investeringarna till medlemskommunernas befolkningsökning och tillväxt. Styrelsen fattade under 2020 ett inriktningsbeslut som avser *Norrvattens framtida vattenproduktion* (NFVP) följt av ett beslut om att starta projektering under april 2023.

Nedan presenteras de största och viktigaste aktiviteterna som kommer att genomföras under 2026 kopplat till respektive övergripande mål.

3.1 Säker vattenleverans

3.1.1 Dricksvatten ska vara hälsosamt och rent

På Görvälnverket finns idag två reningssteg, så kallade mikrobiologiska barriärer, för att rena bort bakterier, virus och parasiter från råvattnet. Enligt den av Livsmedelsverket rekommenderade analysmetoden MBA (mikrobiologisk barriäranalys), är skyddet mot bakterier och virus otillräckligt. Möjligheterna att stärka reningen inom befintlig process är begränsade.

Reningen kommer i stället att förstärkas inom ramen för det fortsatta arbetet med projekt NFVP.

När det gäller kemiska hälsostörande ämnen som finns i låga koncentrationer i Mälaren så är förmågan att avskilja dessa på Görvålverket begränsad. Livsmedelsverkets föreskrifter anger att dricksvatten inte får innehålla ämnen som utgör potentiell risk för människors hälsa. Detta betyder att vattenverkets framtida reningsprocess även måste kunna hantera de ämnen som ger upphov till så kallade genotoxiska effekter (risk för skada på arvsmassan) och som periodvis förekommer i råvattnet och även utgående dricksvatten. I den framtida processlösningen kommer dessa ämnen att kunna renas bort med hjälp av aktivt kol. Det kommer även finnas möjlighet att ytterligare stärka reningen genom införande av ozonering.

Råvattnet till Görvålverket har PFAS-halter som ligger nära det skärpta gränsvärde som gäller från och med 2026. Norrvatten nyttjar därför den avskiljning som flotationsanläggningen möjliggör. Reduktion med avseende på PFAS4 är tillräcklig för att Norrvatten ska kunna producera ett dricksvatten som klarar det skärpta gränsvärdet givet att halterna i Mälaren inte ökar. I den framtida processlösningen kommer PFAS att kunna avskiljas med hjälp av aktivt kol.

Uppströmsarbetet fortsätter för att så långt möjligt skydda både Mälaren och grundvattentäkterna genom att motverka eventuella utsläpp och föroreningar bland annat genom att uppdatera vattenskyddsföreskrifter och genom dialog med utsläppande verksamheter samt att ha så god kontroll som möjligt på de utsläpp som förekommer (se även ”Säkrad råvattenkvalitet- och kvantitet” nedan).

Norrvatten arbetar enligt ett framtaget undersökningsprogram som består av driftkontroll både på verket och i yttre anläggningar och egenkontroll enligt Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten.

För att säkerställa vattenkvaliteten hos användare har Norrvattens medlemskommuner gått samman och skapat ett gemensamt undersökningsprogram som benämns SPAT (samordnad provtagning av tappvatten). Norrvatten ansvarar för att ta fram ett provtagningsprogram som omfattar alla medlemskommuner som är med i SPAT.

Förutom provtagning består egenkontrollen av ett antal rutiner som ska följas, bland annat med fokus på hygien. Ytterligare en del av egenkontrollen är faroanalysen som för Norrvattens del innebär att arbeta med de så kallade

HACCP-principerna (Hazard analysis and critical control points). Egenkontrollprogrammen ses över årligen och revideras vid behov.

En annan fråga som får extra fokus under perioder med infrastrukturell expansion är skyddet av Mälaren som råvattentäkt och övriga reservvattentäkter. För Norrvattens räkning innebär det att resurser måste läggas för bevakning av skyddsföreskrifter, yttranden i planärenden och tillståndsfrågor rörande ny eller förändrad verksamhet. Norrvatten lämnar yttranden på ett 30-tal tillstånds- och prövningsärenden årligen både avseende påverkan inom Östra Mälarens vattenskyddsområde och för reservvattentäkterna i Norra Stockholmsåsen samt i Lohäradsåsen, Norrtälje. Norrvatten får också årligen hantera ett flertal olyckor och incidenter som riskerar att påverka råvattenkvaliteten.

3.1.2 Leverans av dricksvatten ska kunna fortgå utan samhällskritiska störningar

Målet innebär att inga oplanerade avbrott ska ske i produktion och distribution, att alla punkter i huvudledningsnätet ska kunna matas från två håll, samt att reservvattenförsörjningen ska motsvara 70 % av normal produktion vid en störning i ordinarie dricksvattenförsörjning. För att säkerställa nivån krävs betydande insatser och Norrvatten fortsätter därför att göra nödvändiga reinvesteringar i befintlig reservvattenförmåga samt utreda olika möjligheter att förstärka reservvattenförmågan. Verksamheten arbetar även aktivt med att förebygga uppkomsten av driftavbrott och skapa förutsättningar för att avbrott ska kunna avhjälpas skyndsamt.

Avgörande för Norrvattens reservvattenförmåga är möjligheten att, vid behov, få dricksvatten från Stockholm Vatten och Avfall, vilket betyder att det ömsesidiga åtagande som finns mellan organisationerna om att kunna stötta varandra bör vidareutvecklas.

En annan viktig del av Norrvattens reservvattenförmåga är de grundvattentäkter som finns på Norra Stockholmsåsen och Lohäradsåsen. Grundvattentäkterna utgör de enda reservvattenresurser som Norrvatten har egen rådighet över. Insatser krävs dock både för att trygga vattenskyddsområdena och för att säkerställa att anläggningarna kan leverera dricksvatten av godtagbar kvalitet och i den omfattningen som gällande vattendomar medger. För 2026 innebär det fortsatt arbete med revidering av föreskrifterna för grundvattentäkterna. Vidare görs vissa investeringar vid grundvattenverken för att upprätthålla verkens funktion.

Under åren har omfattande utredningsåtgärder gjorts avseende möjliga åtgärder för att höja Norrvattens reservvattenkapacitet. Detta omfattar såväl ökning av egen förmåga som ökad tillgång till reservvatten genom samverkan med externa parter. Vidare har Norrvatten samt Stockholm Vatten och Avfall, på uppdrag av VAS-rådet inom StorSthlm, gjort en fördjupad analys av den samlade leveransförmågan för regionen. Arbetet har bland annat resulterat i att en leveranssäkerhetsmodell tagits fram. Under 2025 har bland annat arbete gjorts för att sammanställa och utvärdera tidigare utredningar. Detta för att skapa ett beslutsunderlag och rekommendation kring strategiska frågor, så som övergripande inriktning för Norrvattens reservvattenförsörjning. Under 2026 förväntas detta arbete gå vidare med fördjupat arbete utifrån den inriktning förbundet väljer.

För att undvika leveransstörningar är det dock av central betydelse att riskerna för produktionsstörningar i det befintliga vattenverket minimeras. Byggnationen av ett nytt vattenverk är härigenom en central långsiktig åtgärd för att säkerställa leveranssäkerheten. För att säkerställa leveranssäkerheten fram tills NFVP är klart krävs ett fortsatt arbete samt vissa reinvesteringar för att upprätthålla en acceptabel driftsäkerhet i befintlig anläggning.

Förbundet har under året arbetat med att ta fram en uppdaterad RSA (Risk- och sårbarhetsanalys) för vattenverket. Med RSA som grund bedöms kritikaliteter, revideras underhållsplaner, identifieras korrigerande och förebyggande åtgärder. Möjligheten att förstärka reservvattenförmågan ytterligare med hjälp av konstgjord infiltration vid befintliga grundvattentäkter samt ansluta ytterligare vattentäkter kommer utredas vidare. På sikt finns även möjligheten att stärka reservvattenförmågan genom en potentiell sammankoppling med Uppsala Vatten via Knivsta.

Som framgår är frågan om hur samhällskritiska utmaningar kan undvikas i högsta grad en regional fråga.

Det allra viktigaste för hög leveranssäkerhet för Norrvattens del är dock att riskerna för produktionsstörningar för Görvålnverket minimeras både på kort och lång sikt. Detta kräver både investeringar i befintligt verk samt investeringar i kompletterande vattenverk.

3.1.3 Tillräcklig kapacitet för Norrvattens medlemskommuner

Norrvatten har en målsättning att utnyttjandegraden i vattenverket som högst ska uppgå till 90 % vid maximal produktion. I nuläget överskrider den uthålliga kapaciteten återkommande under varma försomrar. Den långsiktiga lösningen

är det nya vattenverket inom projekt NFVP, som drivs för att möta dricksvattenförbrukningen fram till 2080.

Pågående investeringsprojekt för Görvälverket grundas i reinvesteringsbehovet för att säkerställa driften under tiden för uppförande av ett nytt vattenverk. Utöver detta genomför Norrvatten också investeringar för att höja kapaciteten i dagens vattenverk. Flera insatser har gjorts för att åstadkomma detta varav installation av flotationsutrustning är det senaste. Att åtgärda begränsad kapacitet i sandfiltersteget återstår och detta är ett arbete som kommer fortsätta 2026. Under 2025 har även utmaningar med kapacitet i befintliga kolfilter observerats, även detta kommer att behöva hanteras under 2026.

Norrvattens framtida vattenproduktion (NFVP)

En trygg och hälsosam dricksvattenproduktion är en förutsättning för Norrvattens medlemskommuners samhällsfunktion. Den viktigaste frågan för Norrvatten är därför att säkerställa erforderlig produktionskapacitet och tillräcklig rening. Arbetet med att hitta en lösning för framtidens vattenproduktion inleddes 2016, sedan dess har en rad utredningar genomförts. Under 2017–2020 genomfördes förstudier. I september 2020 fattade Norrvattens styrelse inriktningsbeslut för projektet Norrvattens framtida vattenproduktion och i april 2023 fattade styrelsen ett investeringsbeslut. Under vintern 2023–2024 arbetade projektet med olika åtgärdsförslag för att hitta kostnadsbesparingar, då uppdaterad slutkostnadsprognos visade på högre slutkostnad än vad som bedömdes vid investeringsbeslutet. Arbetet med åtgärdsförslag resulterade i en ny lösning för utbyggnaden där den tidigare målsättningen med en etappvis utbyggnad helt frångicks. En sådan lösning visade sig vara mycket svårt att genomföra och i slutändan bli betydligt dyrare än att uppföra ett nytt vattenverk direkt. Det skulle även medföra stora risker för vattenleveransen under byggtiden då den gamla anläggningen saknar redundanta system och skulle byggas ut under full drift. Projekt NFVP har nu som målsättning att uppföra ett nytt vattenverk till år 2034 med tillräcklig kapacitet till cirka år 2080 beroende på befolkningstillväxt och vattenförbrukning.

Entreprenören NCC, som är upphandlade i samverkan, bistår bland annat med kalkylering och genomförbarhet under detaljprojektering. Under detaljprojekteringskedet så kommer rikt-kostnadskalkylen och därmed slutkostnadsprognosen att förfinas. Parallellt med framtagande av de tekniska handlingarna pågår arbete med att ta fram kontraktsvillkor mellan Norrvatten och entreprenören. Produktionstidplan, lista av risk- och möjligheter samt lista av särskilt svårkalkylerade arbeten är exempel på viktiga kontraktsvillkor.

Entreprenaden för NFVP har delats upp i huvuddelar, i stora drag blir entreprenaden uppdelad beroende på när i tid de ska utföras. Entreprenören kommer att lämna rikt kostnad och budget för hela entreprenaden i slutet av 2025. Rikt kostnad är den summa som anges i kontrakten till huvuddelarna och kommer erhållas från entreprenören för de delar som beställs i närtid, budget lämnas för övriga delar för att erhålla den totala slutkostnaden. Byggstart är planerad till början av 2026.

Den bedömda slutkostnaden för NFVP angivet i penningvärde 2025 är i nuläget 7,3 mdkr, inklusive finansiering och en grov bedömning av risk för de första huvuddelarna, summan inkluderar inte risk för kommande huvuddelar efter år 2027. Bedömd slutkostnad exklusive risk och finansiering i 2025 års penningvärde uppgår till 6,3 Mdkr, och detta motsvarar 5,4 Mdkr i 2022 års penningvärde som är det basår som använts för kommunikation till medlemskommunerna tidigare i projektet när en etappvis utbyggnad var målsättningen.

3.1.4 Hög förmåga att hantera kriser tillsammans med medlemskommunerna

Om det skulle uppstå en större störning i dricksvattenleveransen i Norrvattens område är det avgörande att Norrvatten och medlemskommunerna har en hög förmåga att gemensamt hantera kriser. Beredskapsplaner, rutiner och resurser behöver finnas på plats. Utöver noggrann planering behöver olika aktörer genomföra krisövningar, både gemensamt och var för sig. Norrvatten är inne i en tillväxtfas och blir fler medarbetare, och projektet Norrvattens framtida vattenproduktion går snart in i byggskede. Det ställer också krav på att Norrvatten anpassar sin kris- och beredskapsorganisation till nya förutsättningar. Arbetet med att anpassa krisorganisationen inleddes under 2025, och under 2026 kommer det arbetet att drivas vidare.

Norrvatten har som mål att genomföra minst en större krisövning per år, men även träna mindre delmoment (till exempel kriskommunikationssystem och RAKEL-telefoni) löpande under året. När tillfälle ges deltar Norrvatten även i andra aktörers övningar.

3.2 Effektiv verksamhet

3.2.1 Ekonomi i balans och säkra prognoser

Norrvattens ekonomi förhåller sig till både Lagen om kommunal bokföring och redovisning, Kommunallagen samt Lagen om allmänna vattentjänster. Budgeten ska utformas så att intäkterna och kostnaderna balanserar och ett nollresultat uppnås på årsbasis. Om ett överskott uppstår har ett överuttag av vattenavgift skett och överskottet förs som huvudregel till nästa redovisningsår

och kan nyttjas för att minska framtida höjningar av vattenavgiften. Om ett underskott uppstår så har ett underuttag av vattenavgift skett och underskottet förs som huvudregel till nästkommande redovisningsår och hanteras genom en höjning av vattenavgiften kommande perioder. Justeringen av över- respektive underskott sker genom en bokslutsdisposition efter resultat efter finansiella poster men innan årets resultat. Denna modell innebär att förbundet alltid redovisar ett balanskravsresultat som uppgår till 0 kronor.

Balanskravsutredning	2025	2024	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	0	0	0
- reducering av samtliga realisationsvinster	-	-	-
+ justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+/- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	0	0	0
- reservering av medel till resultatreserv	-	-	-
+ användning av medel från resultatreserv	-	-	-
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
= Årets balanskravsresultat	0	0	0

För att nå ekonomi i balans genomför Norrvatten ett noggrant budgetarbete som involverar samtliga chefer och ekonomifunktionen. Under året följs ekonomin upp i tertialrapporter och avslutas med ett årsbokslut. I samband med rapporter så samlas chefer och ekonomifunktion för att gå igenom utfall och prognos för varje enskilt kostnadsställe i syfte att säkra årsprognosens kvalitet. Om årsprognosen är negativ tas ett åtgärdsprogram fram för att åtgärda den negativa prognosen. Målet för 2026 är en avvikelse mellan budget och utfall understigande 4 %.

3.2.2 Effektiv styrning av investeringar

Norrvatten arbetar med en långsiktig strategisk investeringsplan som omfattar hela investeringsportföljen. Syftet är bland annat att ha god kontroll på skuldsättningen mot den gällande låneramen och att investeringar tydligt kan prioriteras mot varandra. Om någon investering bedöms bli mer kostsam än tidigare bedömt kan andra projekt minskas i omfattning eller förskjutas i tid i syfte att hålla skuldsättningen nere. Målsättningen för 2026 är en upparbetsgrad för investeringsmedel om minst 75 %. För att nå detta mål

sker regelbunden uppföljning i tertialrapporter samt i förvaltningens investeringsråd, som samordnar investeringsfrågor inom Norrvatten. Se bilagan Strategisk investeringsplan för mer information.

3.2.3 I samverkan med medlemskommunerna verka för kostnadseffektiv vattenförsörjning

Omkring 17 % av vattnet som Norrvatten producerar går till spillo genom läckor i de kommunala ledningarna i Norrvattens kommuner. Hur stor andel vatten som försvinner genom läckor, varierar från kommun till kommun, men läckande ledningar finns i alla kommuner. Det relativt stora mängderna vatten som går till spillo påverkar Norrvattens investeringsbehov och även Norrvattens marginaler under perioder med hög vattenförbrukning. Det är också ett vatten som kommunerna inte debiterar sina kunder. Att hitta och laga vattenläckor är därför en del av en kostnadseffektiv vattenförsörjning.

Norrvatten har som ambition att utöka samarbetet med medlemskommunerna för att minska andelen vatten som läcker ut från de kommunala ledningarna. Mängden vatten som läcker ut kan minskas genom aktiv läcksökning, lagning av läckor samt löpande underhållsarbete. Från Norrvattens egna ledningar är läckaget endast 1–2 %, så fokus ligger på de kommunala ledningarna och där är målet att minska läckaget till 10 % år 2040.

3.2.4 Ledande i branschens kunskapsutveckling och relevant forskning

Norrvatten ska genom sitt utvecklingsarbete samt deltagande i olika forskningssamarbeten stärka sin förmåga att nå visionen och målen för Norrvattens verksamhet. Utifrån de behov som föreligger så har ett antal fokusområden identifierats och berör följande område:

- Uppströmsarbete för att skydda vattenresurserna
- Effektivare och förbättrad dricksvattenberedning
- Distribution
- Mikrobiologi från tåkt till kran
- Digitalisering
- Utveckling av analys- och mätmetodik
- Styrmedel för hållbar vattenanvändning och bättre kapacitetsutnyttjande
- Norrvatten som möjliggörare för regionens utveckling

Utvecklingsarbetet koordineras via Norrvattens utvecklingsråd. Arbetet med forskning och utveckling liksom fokusområden beskrivs utförligare i ”Plan för Norrvattens forskning och utveckling 2026–2030”.

3.2.5 Vara en arbetsgivare som har lätt att rekrytera och behålla rätt kompetens

Arbetet med att utveckla medarbetarskap och ledarskap fortsätter under 2026. Stort fokus de närmaste åren kommer att vara kompetensförsörjning då en del nyckelroller är svårrekryterade och det gäller att både behålla medarbetare samt kunna attrahera och locka till sig nya medarbetare. Norrvatten arbetar aktivt för att vara en attraktiv arbetsgivare. Under 2026 kommer arbetet med att vidareutveckla Norrvattens arbetsgivarvarumärke att drivas vidare.

Under kommande år planerar förbundet att delta på lämpliga rekryteringsmässor och arbetsmarknadsdagar samt fortsätta ta emot LIA-praktikanter från YH-utbildningar. Norrvatten tar också emot examensarbetare varje år, framför allt har Norrvatten ett nära samarbete med KTH och Uppsala universitet i dessa frågor.

Under 2026 och 2027 kommer förbundet ha som ambition att ge både juniora och mer seniora medarbetare möjlighet till utveckling i sin roll samt samverka med andra VA-organisationer i Stockholmsområdet.

Norrvattens medarbetare ska erbjudas en hållbar arbetsmiljö med intressanta arbetsuppgifter och goda utvecklingsmöjligheter. Norrvatten fortsätter med flera av de arbetssätt som infördes under pandemin, till exempel möjligheten att delvis arbeta hemifrån för dem som har ett arbete som kan utföras på distans. Möjligheten att arbeta hemifrån bidrar till en bättre balans mellan arbete och vardagens krav för många medarbetare. Även digitala möten underlättar vardagen för Norrvattens medarbetare då det innebär ett minskat resande mellan våra två arbetsplatser. Samtidigt som digitala arbetssätt har många fördelar värnar Norrvatten om vikten av fysiska träffar och att arbeta på kontoret några dagar i veckan, då det bidrar till gemenskap på arbetsplatsen.

3.3 Hållbar verksamhet

Norrvattens vision anger att förbundet ska ha miljö och samhällsnytta i fokus när medlemskommunerna förses med dricksvatten. För att säkerställa detta har Norrvatten valt att miljöcertifiera verksamheten med Miljödiplom i enlighet med Svensk Miljöbas. Svensk Miljöbas bygger på miljöledningsstandarden ISO 14001. I Norrvattens miljöplan för perioden 2024–2026 har målsstrukturen reviderats så att det tydligare framgår hur den stödjer arbetet mot miljömålen samt kopplar till Norrvattens uppgift att producera och distribuera dricksvatten.

3.3.1 Säkrad råvattenkvalitet och kvantitet

Ett nytt dricksvattendirektiv från EU har införts som ställer högre krav på att medlemsländerna skyddar sina vattentäkter och arbetar riskförebyggande. Implementeringen av det nya direktivet ställer krav på systematisk riskbedömning och övervakning av tillrinningsområdet. För Norrvattens del innebär det ännu större samverkan med andra aktörer kring Mälaren och grundvattentäkterna. Bra och viktiga plattformar för detta är Mälarens vattenvårdsförbund, Norra Stockholmsåsens grundvattenråd samt råd för Östra Mälarens vattenskyddsområde.

En särskild utmaning är PFAS, vilket gäller såväl Mälaren som flera av grundvattentäkterna. PFAS-föreningar bör i första hand åtgärdas vid föroreningskällan och Norrvatten samverkar med Länsstyrelsen, berörda kommuner, verksamheter och forskare, för att spåra föroreningskällor och åstadkomma effektiva åtgärder.

För att öka Norrvattens förmåga att tidigt vidta åtgärder vid störningar som påverkar vattentakten så kombineras olika verktyg för tidig varning. Detta inkluderar användning av sensorer, men också modeller för att förutspå utbredning och potentiell påverkan från utsläpp i och vid Mälaren. Modeller används även för att bedöma risker för föroreningspåverkan på grundvattentäkterna.

Norrvatten jobbar med att ta fram en beredskapsplan för både Östra Mälarens ytvattentäkt och de olika grundvattentäkterna. Syftet är att stärka beredskapen mot akuta miljöolyckor för att minska konsekvenserna för vattentäkterna och att skydda dricksvattnet mot föroreningar.

Grundvattenrådet samordnar ett miljöövervakningsprogram för grundvatten i Norra Stockholmsåsen. Syftet är att få bättre övervakning av grundvattennivåer, grundvattenkvaliteten och de föroreningskällor som kan vara av betydelse för dricksvattenförsörjningen.

Några av Norrvattens grundvattenverk klarar inte gränsvärdena i nya föreskrifter från Livsmedelsverket avseende i första hand PFAS och uran. Åtgärder för att hantera detta behöver vidtas, i första hand vid källorna när det gäller PFAS medan andra åtgärder krävs för att hantera naturligt förekommande uran. Även andra åtgärder behövs vid grundvattenverken för att säkerställa att de kan leverera tillräckligt med vatten som är hygieniskt säkert.

Grunden för en säkrad råvattenkvalitet och -kvantitet är att uppdaterade vattenskyddsområden finns beslutade för att förebygga föroreningar i råvattnet

och påverkan på grundvattenkapaciteten. Arbetet är högt prioriterat och pågår fortlöpande så att Norrvattens samtliga vattentäkter ska skyddas av moderna, relevanta och riskbaserade vattenskyddsföreskrifter i tillräcklig geografisk omfattning.

3.3.2 Effektiv och miljövänlig produktion och distribution

Målet är att alltid använda så lite energi som möjligt för produktion och distribution av dricksvatten. För att minimera energiförbrukningen inom förbundets anläggningar så sker ett löpande arbete med driftoptimering, och pumpar som uppnått sin tekniska livslängd renoveras eller byts ut för att höja verkningsgraden.

Distribution av dricksvatten står för den största delen av elanvändningen för dricksvattenförsörjningen och därmed finns behov av att analysera hur distributionen kan göras så energieffektiv som möjligt.

Under kommande år kommer Norrvatten fortsätta sitt arbete med modellering av distributionsnätet för att se var det finns flaskhalsar som orsakar stora tryckförluster och medför högre elförbrukning. Ett mål är också att nå 100 % fossilfri energianvändning vid normaldrift.

Norrvatten arbetar vidare för en hållbar avfalls- och kemikaliehantering. Målet är att öka återvinning och minska blandat avfall inom Norrvattens anläggningar. Norrvatten följer även en rutin för registrering och riskbedömning av kemiska produkter och kemikalier som köps in.

Vattenverksslammet som genereras från fällningsprocessen nyttiggörs genom att lantbruket använder denna restprodukt för att stabilisera jordmaterial och verka mullhöjande.

Den totala resursanvändningen och Norrvattens miljöpåverkan styrs i hög grad av den totala vattenanvändningen. En viktig del i hållbarhetsarbetet är därför fortsatt arbete mot hållbar vattenförbrukning.

3.3.3 Arbeta för en minskad vattenanvändning tillsammans med medlemskommunerna

Det kommunala dricksvattnet är ett livsmedel som främst är till för mat, dryck och hygien. Den totala vattenanvändningen, från samhällets alla delar, i Norrvattens område är tillsammans med befolkningsökningen avgörande för kommande investeringsbehov. Framför allt är det vattenanvändningen under årets varmaste dagar (maxdygnet) som styr investeringsbehovet. Varma- vår och sommardagar kan vattenförbrukningen öka med mer än 30 % i

Norrvattens område. Vid flera tillfällen de senaste åren har vattenverket nått sin maxkapacitet.

För att behovet av investeringar inte ska öka mer än nödvändigt krävs ett långsiktigt och strategiskt arbete med att minska förbrukningen av dricksvatten i samhället, framför allt under varma vår- och sommardagar.

Norrvattens stora utbyggnad av vattenverkets kapacitet och rening, som nu pågår är nödvändig att genomföra. Det handlar inte bara om att kunna producera mer vatten när våra kommuner växer, utan även om möta nya krav på rening och leveranssäkerhet, samt att den nuvarande anläggningen närmar sig sin tekniska livslängd. En minskad vattenanvändning kan dock göra så att den investeringen räcker längre och att det går att skjuta på framtida investeringar. Det öppnar även upp för möjligheten att ta in fler medlemmar eller sälja vatten till externa parter och på så sätt sänka avgiftsuttaget till våra medlemskommuner.

Genom en minskad vattenanvändning sparar Norrvatten el och kemikalier i vattenproduktionen och undviker CO₂-utsläpp i entreprenadarbetet. När vi frigör kapacitet på vattenverket ökar marginalerna och redundansen i systemet vilket ger högre säkerhet. För att möjliggöra en minskad vattenanvändningen behöver stora delar av samhället bidra och många aktörer delta. Hushåll, näringsliv, kommunala verksamheter och andra aktörer behöver hjälpas åt. Norrvattens medlemskommuner behöver vara aktiva i arbetet. Det kan handla om att ändra rutiner för bevattning (tex vattna morgon/nattetid) ställa om till bevattning med tekniskt vatten/sjövatten, åtgärda läckor, tekniska innovationer, ändrade vanor, större kunskap och förståelse för vattnets värde.

3.3.4 Arbeta för hållbara entreprenader

Norrvatten kommer att implementera miljökrav kopplat till entreprenader, där det kommer att ställas krav på att allt material ska följa rutiner framtagna av Byggvarubedömningen där materialet bedöms avseende miljö, livscykel och social hållbarhet. Materialet ska även vara godkänt enligt Norrvattens rutin gällande material i kontakt med dricksvatten.

Norrvatten arbetar för minskade koldioxidutsläpp vid ledningsarbeten där det är möjligt. När det gäller drivmedel kommer det även ställas krav på 100 % fossilfria entreprenader. Tydliga rutiner och mallar för masshantering kommer även att arbetas fram under 2025.

4 Budget

4.1 Förutsättningar för 2026

4.1.1 Generella förutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna för perioden 2026–2028 är fortsatt utmanande. Riksbanken har sänkt styrräntan rejält under senaste året och kommer eventuellt sänka ytterligare. Detta påverkar marknadsräntorna som i sin tur påverkar förbundets finansieringskostnad.

Förbundets höga investeringstakt gör ändå att de årliga räntekostnaderna beräknas stiga upp över 100 mkr mot slutet av planperioden. Då räntekostnader avseende NFVP aktiveras i det projektet så beräknas den resultatförda räntekostnaden uppgå till cirka 34–40 mkr under perioden.

Inflationen är på en lägre nivå än för något år sedan men har redan påverkat prisnivån uppåt på många avtalsområden vilket gör att en ny kostnadsnivå har etablerats.

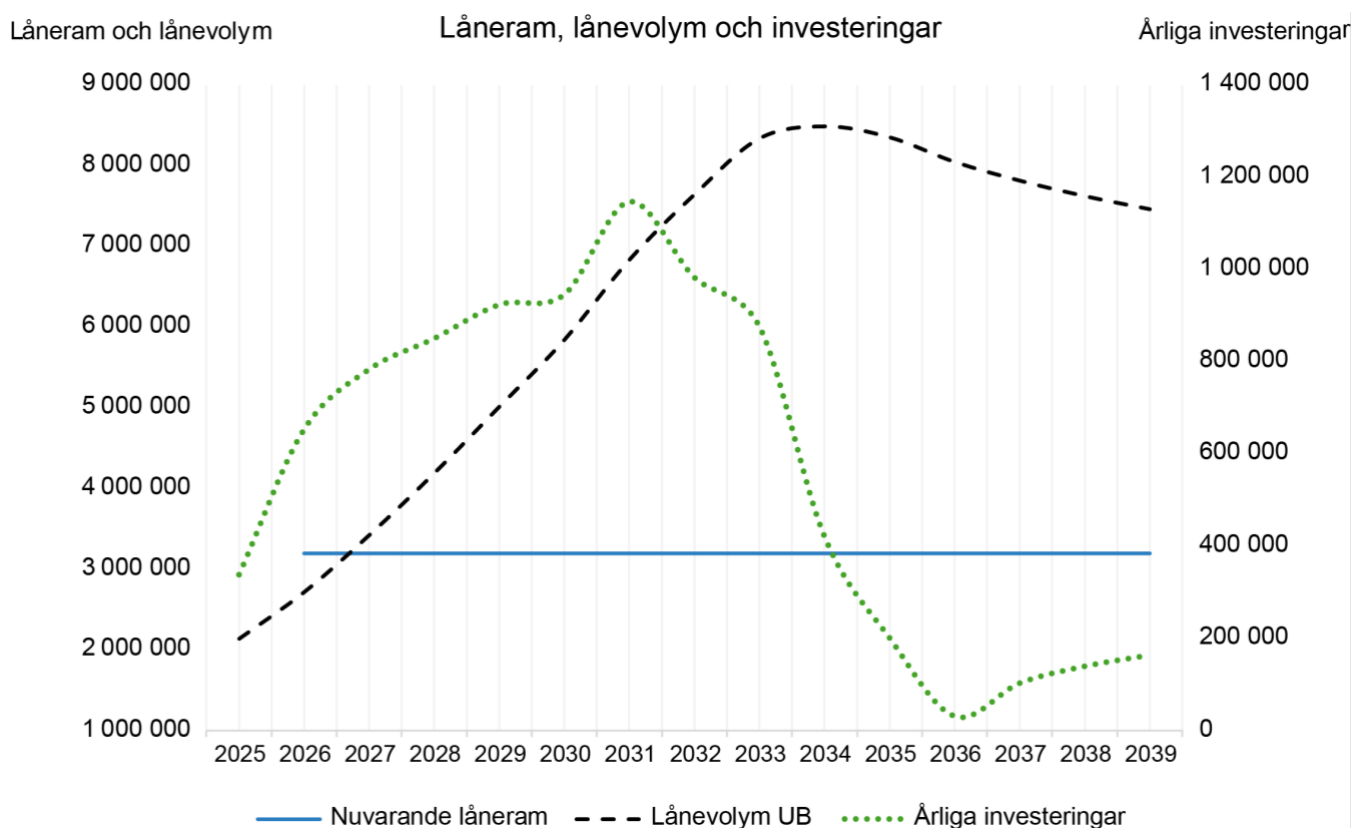
Norrvattens största driftkostnad är el och för att få en förutsägbarhet och bra möjlighet att budgetera så har Norrvatten som policy att säkra volymerna, vilket görs till 80 % som norm för kommande 12 månader och i en fallande skala fem år framåt. Prisläget är relativt stabilt men på en väsentligt högre nivå jämfört med nivåerna innan kriget i Ukraina.

Avtal om nya löner finns för år 2026 och uppgår till 3,0 %, för perioden 2027–2028 räknar förbundet med avtalade löneökningar om cirka 2–3 %.

För 2026–2028 planeras mellan 650–850 mkr per år i investeringar, vilket innebär ökad upplåning och minskad självfinansieringsgrad av investeringarna.

Verksamheten finansieras av lån inom en låneram som är beslutad och godkänd av alla förbundsmedlemmar. Prognosen för låneskulden vid slutet av 2026 är 2 685 mkr. Gällande låneram uppgår till 3 200 mkr. Låneskulden stiger fram till 2033–2034 då projektet NFVP slutförs enligt nuvarande tidplan. Därefter stiger avskrivningar och möjliggör en amortering på låneskulden.

För 2026 förslås en vattenavgift om 6,30 kr per m³, baserat på budgeterade kostnader och producerad mängd vatten.

4.1.2 Vattenförbrukning

Som beskrivits ovan så ser Norrvatten en ökning av vattenförbrukningen som inte är väderberoende utan hänger ihop med medlemskommunernas och regionens tillväxt.

Den genomsnittliga förbrukningen är direkt kopplad till antalet invånare i förbundets medlemskommuner. Norrvatten prognostiserar att förbrukningen minskar lite per person, men att expansionen i medlemskommunerna medför att förbrukningen totalt sett ökar. De tidigare befolkningsprognoserna har reviderats och ligger lägre än tidigare bedömningar.

För Norrvatten är dock förbrukningen under varma och torra dagar, särskilt under vår och försommar, dimensionerande när det gäller investeringar i produktion och distribution. För att få en ökad kostnadseffektivitet och jämnare kapacitetsutnyttjande så arbetar Norrvatten tillsammans med kommuner för en mer hållbar vattenanvändning.

Den tidigare utvecklingen med en relativt stadig ökning av den totala vattenförbrukningen har delvis brutits under de senaste åren. Den föreslagna nivån att budgetera för 2026 är beräknad på snittet de senaste 5 åren med en justering nedåt för en trend med minskad förbrukning under 2022.

Sammantaget medför detta att förbundet budgeterar för en vattendebitering 2026 som uppgår till 52,3 miljoner m³, vilket är en liten ökning jämfört med 2025 då volymen uppgick till 52,0 miljoner m³.

Vattenproduktionen	Utfall 2023	Utfall 2024	Budget 2025	Budget 2026	VP 2027	VP 2028
Producerad mängd, tusen m ³	51 294	52 730	52 156	53 105	53 390	53 669
Debiterad mängd, tusen m ³	50 858	52 049	52 000	52 285	52 566	52 841
Antalet invånare	731 243	738 491	741 379	744 804	748 806	752 725
Vattenpris kr/m ³	4,90	5,19	5,84	6,30	6,46	6,71

4.1.3 Ändrade förutsättningar

Sedan 2016 tillämpar Norrvatten en ny modell för vattenavgifter. Huvudsyftet med den nya modellen var att skapa en större förutsägbarhet genom att basera en större del av avgiften på fasta kostnader. Modellen bygger på att 70 % av avgiften matchas mot Norrvattens budgeterade kostnad och fördelas på medlemskommunerna utifrån deras förbrukning föregående räkenskapsår. Resterande 30 % baseras på faktisk vattenförbrukning. En översyn av modellen gjordes 2019 och den resulterade i att modellen fungerar bra och inte behövde ändras.

4.1.4 Övriga ställningstaganden

I budgetförutsättningarna beräknas Norrvattens avskrivningar, under de budgeterade åren, på avslutade investeringar samt avskrivningar och låneförändringar som beräknas uppkomma med anledning av de pågående och planerade investeringarna. Norrvatten har inte alltid rådighet över tidsplanerna då många investeringar görs i samarbete med medlemskommuner eller Trafikverket.

Vikten av säker kapitaltillgång med goda räntevillkor ökar således framåt och Norrvatten har, utöver kontakter med de svenska affärsbankerna och Nordiska investeringsbanken, sedan ett drygt år tillbaka avtal om ägarlån på plats. Ägarlån innebär att respektive ägarkommun förbinder sig att låna ut medel motsvarande sitt andelstal i förbundet. Detta sker till en kostnadsnivå som är gynnsam för både förbundet och ägarkommunerna.

4.1.5 Intäkter

Verksamhetens intäkter	Utfall 2024	Prognos 2025	Budget 2025	Budget 2026	VP 2027	VP 2028
Taxor och avgifter	281 605	312 444	314 064	339 933	350 148	365 791
<i>Varav vattenavgifter</i>	271 493	302 344	303 564	329 733	339 748	355 191
<i>Varav måtaravgifter</i>	10 112	10 100	10 500	10 200	10 400	10 600
Hyror och arrenden	1 617	1 670	1 685	1 526	1 415	1 315
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	1 771	1 050	1 100	1 150	1 150	1 150
Aktiverat arbete	12 339	0	0	0	0	0
Fondering framtida investering	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Övriga verksamhetsintäkter	18 900	3 126	6 445	3 599	4 153	4 099
Summa verksamhetens intäkter	317 232	319 290	324 294	347 207	357 866	373 355

Vattenavgifter ökar till 339,9 mkr för att täcka Norrvattens nettokostnader under 2026 och en vattenavgift om 6,30 kr/m³ varav rörlig del 1,89 kr/m³ budgeteras. Avgiftsuttag per kommun redovisas under avsnitt 6.5 i detta dokument.

Övriga verksamhetsintäkter minskar med cirka 2,1 mkr med anledning av minskade intäkter för såld vindkraftsel. Detta beror på prisförändringar på elmarknaden och skillnader i elpris mellan elområden.

4.1.6 Kostnader

Verksamhetens kostnader	Utfall 2024	Prognos 2025	Budget 2025	Budget 2026	VP 2027	VP 2028
Personalkostnader ex. pension	-71 503	-91 457	-104 845	-122 165	-132 852	-137 776
<i>Varav löner och ersättningar ink sociala avgifter</i>	-64 995	-84 614	-95 563	-113 811	-124 807	-129 995
<i>Varav övriga personalomkostnader</i>	-6 508	-6 843	-9 281	-8 354	-8 045	-7 781
Pensionskostnader	-19 906	-14 264	-13 219	-13 654	-16 083	-16 945
Personalkostnader i investeringsprojekt	0	19 728	32 253	31 722	37 518	40 525
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-5 012	-6 605	-6 686	-8 039	-8 256	-8 373
Inköp av material och varor	-51 159	-49 570	-52 346	-51 177	-51 815	-53 020
<i>varav elenergi</i>	-34 818	-33 125	-36 739	-34 560	-34 665	-35 316

<i>varav kemikalier</i>	-16 341	-16 370	-15 532	-16 542	-17 075	-17 630
Inköp av tjänster	-19 158	-15 100	-14 875	-22 060	-18 374	-18 789
Övriga verksamhetskostnader	-45 704	-45 754	-51 717	-52 118	-53 232	-54 676
<i>varav underhåll</i>	-15 650	-13 417	-16 694	-12 097	-11 220	-11 720
Summa verksamhetens kostnader	-212 442	-203 021	-211 434	-237 491	-243 094	-249 055

Personalkostnader inklusive sociala avgifter och pensioner budgeteras totalt till 104,1 mkr inklusive personalkostnader i investeringsprojekt jämfört med 85,8 mkr för år 2025.

Orsaken till de ökade personalkostnaderna jämfört med 2025 är till stor del kopplat till den omfattande investeringsverksamheten som pågår de kommande 10 åren. Flera nya tjänster inom avdelningen verksamhetsstöd föreslås inrättas inom funktionerna upphandling, IT & Säkerhet, HR samt Kommunikation. Även inom Produktionsavdelningen inrättas nya tjänster för att säkerställa bemanningen i driftcentralen som i nuläget är för liten. Projektet NFVP fortsätter att anställa egna resurser för att säkra styrning och kontroll av projektet. Dessa resurser aktiverar dock sina kostnader i projektet och påverkar inte nettopersonalkostnaden.

Personalförändringarna drivs av flera faktorer men genomgående är att arbetsuppgifter som tidigare utförts på konsultuppdrag ersätts med egen personal då arbetsinsatserna inte är av tillfällig karaktär. Strategin ökar kvaliteten på arbetet och sänker kostnaderna på sikt. Ny lagstiftning inom cybersäkerhet ställer nya krav på bland annat kontinuitetsplanering och incidentberedskap, driftorganisationen behöver växa för att säkerställa bemanning för den nya anläggningen och upprätthålla en säker arbetsmiljö. En generellt sett större organisation med fler medarbetare och chefer ställer även krav på utvecklade stödfunktioner för att få full utväxling på de nya resurserna.

Verksamheten drift och beredskap tas över och drivs i egen regi från och med 2026. Detta innebär 5 stycken nya heltidstjänster som tidigare bemannades av 7 personer hos extern entreprenör.

Kostnaderna för övertid och beredskap har varit för lågt budgeterade 2025 och justeras nu upp och en löneökning enligt avtal för 2026 budgeteras. Pensionskostnaderna budgeteras enligt underlag från förbundets pensionsförvaltare.

Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader

Den största förändring jämfört med föregående år är kostnader för verksamheten drift och beredskap som från och med år 2026 utförs i egen regi. Förändringen medför ökade kostnader för lokalhyra med 1 mkr och städning med 0,3 mkr under denna budgetrubrik. Övriga poster som underhåll byggnader och övriga fastighetskostnader har mindre avvikelser jämfört med föregående år.

Inköp av material och varor

Budgeterad kostnad för elenergi minskar med 2,2 mkr jämfört med förra året. Anledningen är både lägre energiförbrukning på grund av optimerad drift samt lägre elpriser. Kostnaden för kemikalieanvändning ökar med 1 mkr jämfört med föregående år och orsaken är högre kostnader för UV-lampor och lut. Dessa bägge funktioner behöver nyttjas mer än tidigare för att hålla vattenkvaliteten på rätt nivå.

Inköp av tjänster

Kostnaden för konsulter ökar jämfört med föregående år men en stor del av ökningen beror på tillskapande av extra men ej fördelade resurser för hantering av oförutsedda händelser. Tidigare år har budgeten varit alltför snålt tilltagen och även mindre avvikelser har lett till akuta besparingar och omprioriteringar i verksamheten som fått negativa följdverkningar för organisationen. Övriga poster som inhyrd personal, IT-tjänster och revisionsarvoden har mindre förändringar jämfört med föregående år.

Övriga verksamhetskostnader

Under denna budgetrubrik samlas en stor del av förbundets externa kostnader. Kostnaderna för bevakning och larm ökar med 3,4 mkr huvudsakligen på grund av behovet att inrätta en bemannad inpassering till Görvälverket, något som analyser och lagkrav visar på att förbundet behöver åtgärda.

Budget för underhållskostnader är 4,6 mkr lägre än tidigare på grund av att drift och beredskap sker i egen regi från och med 2026. Kostnaden för leasing av fordon ökar däremot med cirka 1 mkr på grund av denna förändring.

Kostnaden för slamhantering ökar med 1,6 mkr jämfört med föregående år. Föregående år har tekniska problem med omhändertagandet av slam gjort att kostnaderna varit låga. Nu återgår processen till normal drift och funktion och detta medför en ökning av kostnaderna jämfört med föregående år.

Avskrivningar och finansiella poster

Verksamhetens avskrivningar och finansiella poster	Utfall 2024	Prognos 2025	Budget 2025	Budget 2026	VP 2027	VP 2028
Avskrivningar	-70 686	-74 534	-75 651	-75 616	-77 972	-83 200
Finansiella intäkter	53 120	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-91 836	-36 221	-37 209	-34 100	-36 800	-41 100
Verksamhetens avskrivningar och finansiella poster	-109 402	-110 755	-112 860	-109 716	-114 772	-124 300

Totalt budgeteras 75,6 mkr för avskrivningar vilket är en oförändrad nivå jämfört med föregående år.

Räntenivån budgeteras till 2,49 % för år 2026, motsvarande 34,1 mkr, vilket är en minskning med 3,1 mkr jämfört med budget 2025. Räntekostnaden är beräknad med hänsyn till de räntesäkringar som är gjorda utifrån aktuell räntesäkringsstrategi, i enlighet med finansinstruktionen. De totala räntekostnaderna påverkas också av den beräknade lånevolymen som i sin tur är avhängig de planerade investeringsutgifterna under perioden.

Både räntekostnader och avskrivningar kommer att öka under åren som kommer på grund av det stora investeringsbehovet och båda dessa kostnadsposter är något som är av stor vikt för Norrvatten att arbeta strukturerat och långsiktigt med.

4.1.7 Ekonomi i balans

Norrvatten tillämpar sedan räkenskapsår 2023 en ny princip för hantering av ekonomiska över- respektive underskott. När ett över- eller underskott efter finansiella poster föreligger i årsbokslutet så upprättas en bokslutsdisposition och över- eller underskottet förs till nästkommande räkenskapsår för vidare hantering där. Effekten av denna hantering är att årets resultat blir 0 och så blir även balanskravsresultatet. Med denna hantering kan förbundet relativt snabbt justera uppkomna över- och underskott mot VA-kollektivet.

4.1.8 Investeringar

Investeringsvolymen kommer att öka under de kommande åren jämfört med de senaste 15 åren. De senaste åren har investeringarna ökat från cirka 150–200 mkr per år till 300–400 mkr per år. I denna investeringsplan ligger nivån i

snitt på 775 mkr fram till 2035. Den största orsaken är den planerade byggnationen av ett nytt vattenverk.

Norrvattens investeringsråd har prioriterat bland de pågående och planerade investeringsprojekten. Flera av de planerade investeringsprojekten har utgått, andra investeringsprojekt har fått en justerad kostnadsuppskattning eller en justerad tidsplan och några investeringsprojekt har tillkommit.

Strategisk investeringsplan, SIP

Norrvattens strategiska investeringsplan (bilaga 1) redovisar pågående och planerade investeringar i anläggningen för de kommande 15 åren.

Den strategiska investeringsplanen är uppdelad i sex områden:

- Yttre anläggningar som inkluderar tryckstegsstationer, grundvattenverk och reservoarer.
- Görvälverket som inkluderar reinvesteringar för att klara driften fram till att ett nytt vattenverk har uppförts samt utbyggnad av ett nytt ställverk.
- NFVP som inkluderar alla investeringar som erfordras för att säkerställa vattenleveransen och uppfylla framtida reningskrav.
- Distributionsnätet som inkluderar kapacitetsutbyggnad och reinvesteringar samt en potentiell anslutning av Uppsala Kommun och Håbo Kommun.
- Kvalitet och utveckling.
- Verksamhetsstöd/IT.

Investeringar på Norrvattens anläggningar drivs framför allt av kapacitetsbrist samt driftsäkerhet, fler anslutna kommuninvånare, och där vi blir berörda av exploateringar i medlemskommunerna.

I planen för 2026 har det gjorts vissa förändringar från 2025 för att säkerställa en investeringstakt som är anpassad till det investeringsutrymme som finns.

Under de senaste åren har investeringsverksamheten bedrivits med ett ökat fokus på strategisk prioritering av projekt, i syfte att säkerställa att den totala investeringsnivån hålls inom den av styrelsen fastställda låneramen. Detta innebär att samtliga investeringsinitiativ har genomgått en noggrann prövning avseende deras relevans, kostnadseffektivitet och bidrag till verksamhetens långsiktiga mål.

Investeringarna under kommande år kommer i huvudsak att inriktas på att bevara och stärka kvaliteten i befintliga anläggningar. Syftet är att säkerställa

en fortsatt hög funktionalitet, minska risken för driftstörningar samt förlänga livslängden på kritiska tillgångar. Genom att prioritera underhåll och reinvesteringar framför nybyggnation skapas förutsättningar för en hållbar och ekonomiskt ansvarsfull utveckling av verksamheten.

Norrvattens framtida vattenproduktion, NFVP

När det gäller projektet NFVP så har arbete med framtagande av rikt kostnadshandlingar pågått under 2025. Arbetet med projektering har övergått i detaljprojektering för framtagande av bygghandlingar. Entreprenören bistår i denna fas med bland annat framtagande av kalkyl för byggandet. Parallellt med framtagande av de tekniska handlingarna pågår ett arbete med att formalisera kompletta kontrakt för genomförandet tillsammans med samverkansentreprenören NCC. Utöver rikt kostnad är produktionstidplan och lista av risk och möjligheter exempel på viktiga kontraktsvillkor.

Entreprenaden har delats upp i huvuddelar. En huvuddel är en specifikt avgränsad och prissatt del av hela byggentreprenaden, där bestämmelserna såsom tidplaner och besiktning, kan tillämpas separat för just den delen. Uppdelning av entreprenaden i huvuddelar möjliggör att endast beställa arbeten (huvuddelar) som har en kostnad som ryms inom Norrvattens gällande och kommande låneram. Arbeten som inledningsvis planeras att beställas löper under år 2026 och 2027.

Entreprenören kommer i och med uppdelning av entreprenaden i huvuddelar lämna en rikt kostnad (kontraktssumma) för de första huvuddelarna och en budget för total entreprenadkostnad. Entreprenadkostnad och byggherrekostnad inkl. finansiering och indexjustering samt risk, möjlighet och oförutsett utgör den totala slutkostnadsprognosen.

I och med att projektet är i en fas där projektering, fastställande av kontraktsvillkor och genomarbetning av risk och oförutsett pågår, innebär detta att slutkostnaden ännu är osäker. Innan en slutkostnadsprognos fastställs för hela projektet, ska osäkerheten i entreprenadkostnaden samt risker och oförutsett genomarbetas, beskrivas och minimeras.

Den bedömda slutkostnaden för NFVP angivet i penningvärde 2025 är i nuläget 7,3 Mdkr, inklusive finansiering och en grov bedömning av risk för de första huvuddelarna, summan inkluderar inte risk för kommande huvuddelar efter år 2027. Bedömd slutkostnad exklusive risk och finansiering i 2025 års penningvärde uppgår till 6,3 Mdkr. Detta motsvarar 5,4 Mdkr i 2022 års penningvärde vilket är det basår som har använts vid kommunikation med Norrvattens medlemskommuner för att kunna följa projektet utan påverkan av inflationen de senaste åren.

Under året har frågan om NFVP:s finansieringskostnad bearbetats. När projektet förlängts i tid stiger finansieringskostnaden brant mot slutet av projekttiden. Finansieringskostnaden påverkar projektets totalutgift som i sin tur har påverkan på hur stor låneram Norrvatten behöver få beslut om, samt den totala låneskulden.

För att nå en balans mellan låneskuldens storlek, totala räntekostnader och nivå på vattenavgift kommande år har en preliminär strategi tagits fram, där prognosen tar i beaktande att anläggningsdelar i projekt NFVP aktiveras och avskrivningar börjar räknas så snart det är möjligt i stället för när hela projektet står klart som tidigare varit planen. Detta kommer därmed höja vattenavgiften några år tidigare än ursprunglig plan (detta på grund av ökade avskrivningskostnader och att räntekostnader för aktiverade delar tas direkt på resultatet i stället för att höja totalutgiften för projektet), samtidigt som räntekostnaden under perioden kan hållas på en lägre nivå. Preliminära beräkningar utifrån ovan beskrivna förändringar indikerar att projektets finansieringskostnad därmed kan hållas på samma nivå som tidigare estimerats trots att projektet förlängts. Vattenavgiften genomgår därmed en successiv höjning under ett antal år istället för ett stort steg vid driftsättning av det nya vattenverket.

I början av 2026 planeras byggproduktion för de första huvuddelarna att påbörjas efter beslut av styrelse. De huvuddelar som påbörjas inledningsvis ryms inom gällande låneram. För beställning av efterföljande huvuddelar kommer en utökad låneram krävas som måste godkännas av samtliga medlemskommuner. Det arbetet väntas genomföras under 2026.

5 Käslighetsanalys

I budgeten finns flera osäkra faktorer som Norrvatten inte kan påverka. Budgeten bygger på uppskattningar av tidigare års utfall eller prognoser från olika företag och myndigheter.

5.1 Vattenavgifter

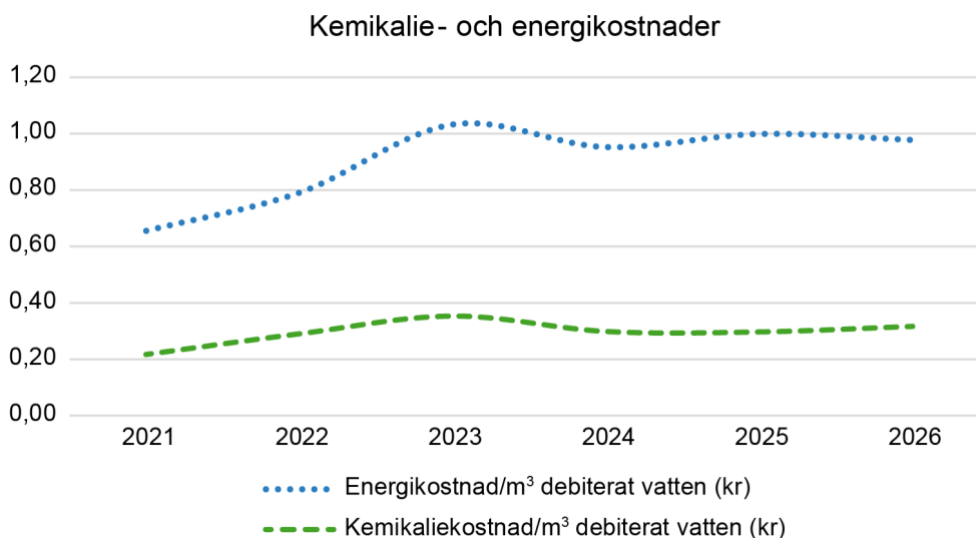
Hur mycket dricksvatten som produceras och debiteras under ett år påverkas i hög grad av vädret. Genom den avgiftsmodell som Norrvatten använder och beräknar avgiften med innebär en ökning av vattenproduktionen endast en marginell intäktsökning. Däremot innebär en ökad produktionsvolym direkt ökade kostnader i form av el och kemikalier.

5.2 Läckor och underhåll

Norrvattens ledningsnät är till stora delar anlagt under 1960–1970 talet. I Norrvattens område pågår många exploateringar och vid läckage blir kostnaden för reparationer oftast hög. Ledningsnätet innehåller också en del glasfiberarmerade ledningar (GAP) som inte håller måttet kvalitetsmässigt och det ofta blir omfattande läckor när dessa går sönder. I nya ledningar används stål som material.

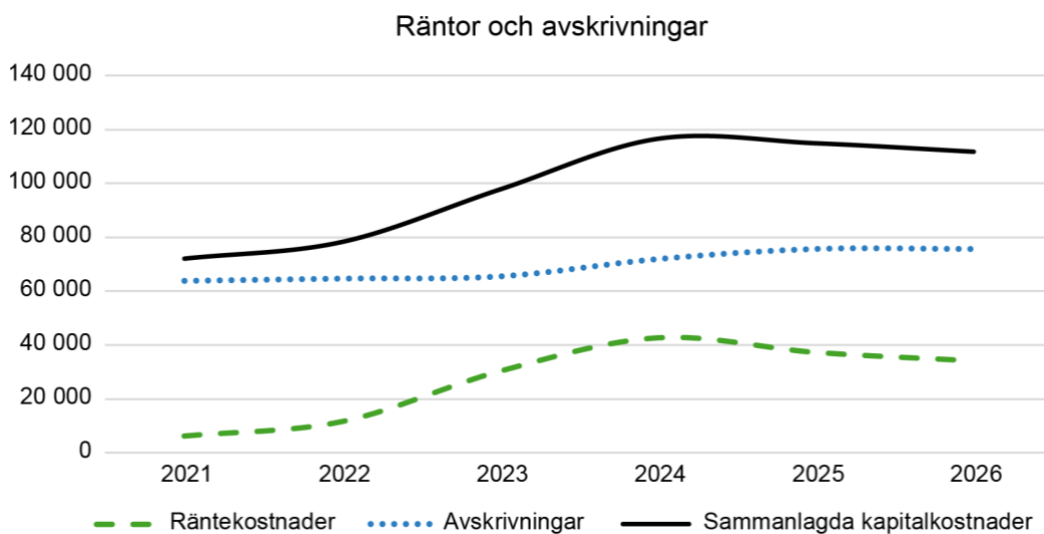
5.3 Elenergi och kemikalier

Skeendena på elmarknaden och i omvärlden ger osäkerheter gällande budgetering av elenergin för kommande år. Norrvatten har en av styrelsen fastslagen modell för inköp av elenergi, som följs för säkring av elpriset. För år 2026 är cirka 80 % av beräknad förbrukning prissäkrad.

5.4 Räntekostnader

På grund av de stora investeringar som ligger framför Norrvatten de kommande åren kommer låneskulden att stiga. Detta innebär att känsligheten för stigande marknadsräntor ökar. Norrvatten genomför regelbundna simuleringar och tester av strategin för räntesäkring och ett nytt sådant test kommer genomföras under hösten 2025 och eventuella justeringar beslutas av styrelsen när resultatet av genomfört test analyserats. Befintlig finanspolicy och finansinstruktion samt beslutad normportfölj för hantering av ränterisken är de verktyg som används för att hantera dessa risker.

6 Rapportbilagor

6.1 Resultatbudget 2026 med verksamhetsplan 2027–2028

Resultaträkning (tkr)	Utfall 2024	Prognos 2025	Budget 2025	Budget 2026	VP 2027	VP 2028
Verksamhetens intäkter	317 232	319 290	324 294	347 207	357 866	373 355
Verksamhetens kostnader	-212 442	-203 021	-211 434	-237 491	-243 094	-249 055
Avskrivningar	-70 686	-74 534	-75 651	-75 616	-77 972	-83 200
Verksamhetens nettokostnader	34 104	41 735	37 209	34 100	36 800	41 100
Verksamhetens resultat	34 104	41 735	37 209	34 100	36 800	41 100
Finansiella intäkter	53 120	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-91 836	-36 221	-37 209	-34 100	-36 800	-41 100
Resultat efter finansiella poster	-4 613	5 514	0	0	0	0
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0
Bokslutsdisposition under- eller överuttag vattenavgift	4 613	-5 514	0	0	0	0
Årets resultat	0	0	0	0	0	0

6.2 Balansbudget 2026

Balansräkning (tkr)	Ställning 2024-12-31	Prognos 2025-12-31	Budget 2025-12-31	Budget 2026-12-31
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	995	1 418	485	2 616
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	1 806 078	2 058 515	1 326 783	2 622 575
Maskiner och Inventarier	304 351	315 738	351 450	328 547
Övriga materiella anläggningstillgångar	0	0	880 722	0
Finansiella anläggningstillgångar				
Andelar i koncernföretag	100	100	100	100
Bidrag till infrastruktur	0	0	0	0

Balansräkning (tkr)	Ställning 2024-12-31	Prognos 2025-12-31	Budget 2025-12-31	Budget 2026-12-31
Omsättningstillgångar				
Förråd med mera	3 957	4 500	4 895	4 500
Fordringar				
Kundfordringar	31 549	28 350	33 676	33 000
Interima fordringar	18 003	14 059	6 171	16 419
Övriga kortfristiga fordringar	7 890	6 000	12 800	7 000
Kortfristiga placeringar	0	0	0	0
Kassa och bank	2 559	0	0	0
SUMMA TILLGÅNGAR	2 175 483	2 428 681	2 617 083	3 014 757
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Eget kapital vid årets början	-181 247	-181 247	-177 556	-181 046
Varav resultatreserv	-201	-201	-201	0
Årets resultat	0	0	0	0
Eget kapital vid årets slut	-181 247	-181 247	-177 556	-181 046
Varav resultatreserv	-201	-201	-201	0
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	-18 075	-17 559	-17 172	-16 419
Andra avsättningar	0	0	0	0
Skulder				
Långfristiga skulder				
Skulder till kreditinstitut	-1 700 000	-1 700 000	-1 550 000	-2 100 000
Skulder till ägare	-50 000	-350 000	0	-500 000
Investeringsfondering	-11 000	-10 000	-10 000	-9 000
Kortfristiga skulder				
Skulder till kreditinstitut	-123 072	-69 875	-733 569	-63 292
Leverantörsskulder	-52 879	-50 000	-75 654	-75 000
Interima skulder	-39 210	-50 000	-53 132	-70 000
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-2 175 483	-2 428 681	-2 617 083	-3 014 757
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER				
Panter och därmed jämförliga säkerheter	0	0	0	0
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	25 703	24 341	23 369	22 040

6.3 Finansieringsbudget 2026

Kassaflödesanalys (tkr)	Not	Utfall Helår 2024	Prognos Helår 2025	Budget Helår 2025	Budget Helår 2026
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		0	0	0	0
Justering för avskrivningar		70 686	74 534	75 651	75 616
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	Not 6	-6 515	-1 516	-1 772	-2 341
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		64 171	73 018	73 879	73 275
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar		7 379	9 034	-4 326	-8 010
Ökning(-)/minskning(+) av lager		589	-543	0	0
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder		67 130	7 911	6 727	45 000
Kassaflöde från den löpande verksamheten		139 268	89 420	76 279	110 265
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		0	-200	0	-1 700
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-288 490	-338 582	-462 616	-651 982
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-288 490	-338 782	-462 616	-653 682
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		650 000	1 296 803	386 336	2 193 417
Amorteringar av långfristiga skulder		-500 000	-1 050 000	0	-1 650 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		150 000	246 803	386 336	543 417
ÅRETS KASSAFLÖDE		778	-2 559	0	0
Likvida medel vid årets början		1 781	2 559	0	0
Likvida medel vid periodens slut		2 559	0	0	0

6.4 Fördelning av vattenavgift per kommun 2026

Debitering vatten per kommun	Leverans m ³ 2024		2026	2026-prognos	Totalt 2026
	Summa	Andel	Kr / 70 %	Kr / 30 %	
Solna	7 103 000	13,74 %	31 706 796	13 588 627	45 295 423
Sundbyberg	4 055 000	7,84 %	18 100 951	7 757 551	25 858 502
Sigtuna	4 193 000	8,11 %	18 716 964	8 021 556	26 738 520
Sollentuna	5 864 000	11,34 %	26 176 074	11 218 317	37 394 391
Täby	5 663 000	10,95 %	25 278 838	10 833 788	36 112 626
Upplands-Bro	2 455 000	4,75 %	10 958 776	4 696 618	15 655 394
Upplands Väsby	3 801 000	7,35 %	16 967 131	7 271 628	24 238 759
Vallentuna	1 912 000	3,70 %	8 534 900	3 657 814	12 192 714
Danderyd	3 520 000	6,81 %	15 712 786	6 734 051	22 446 838
Järfälla	6 563 000	12,69 %	29 296 312	12 555 562	41 851 874
Knivsta	854 000	1,65 %	3 812 136	1 633 773	5 445 909
Norrtälje	2 303 000	4,45 %	10 280 269	4 405 830	14 686 099
Vaxholm	827 000	1,60 %	3 691 612	1 582 119	5 273 731
Österåker	2 594 000	5,02 %	11 579 252	4 962 537	16 541 789
Förbrukning 2024	51 707 000	100,0 %	230 812 797	98 919 770	329 732 567

Norrvattens Nettokostnader 2026	329 732 567
70 % av nettokostnader	230 812 797
30 % av nettokostnader	98 919 770
Antagen debiterad volym vatten 2026	52 300 000
Kr per m³	1,89

Totalpris per m ³ 2026	6,30
Totalpris per m ³ 2025	5,84
Totalpris per m ³ 2024	5,19
Totalpris per m ³ 2023	4,90
Totalpris per m ³ 2022	4,10
Totalpris per m ³ 2021	3,95
Totalpris per m ³ 2020	3,87
Totalpris per m ³ 2019	3,83
Avgiftsökning 2026	8,0 %

6.5 Investeringsbudget 2026 med verksamhetsplan 2027–2028

Investeringsbudget 2026, VP 2027–2028	Not	Budget 2026 total	Budget 2026 tidigare beslutat	Budget 2026 nytt beslut	VP 2027	VP 2028	Totalt beslutad budget redovisade projekt
Görvälverket		57 572	23 588	33 984	81 904	156 796	105 745
Allmänt, säkerhet, drift med mera		16 258	6 000	10 258	17 983	1 000	21 802
Elförsörjning		9 846	0	9 846	57 521	149 796	21 230
Fastighet		15 180	9 000	6 180	3 000	1 700	3 285
Filtrering/pumpning		4 645	1 145	3 500	2 700	2 100	7 350
Flockning Fällning		0	0	0	0	0	650
IT		3 700	0	3 700	0	0	500
Kemikaliedosering/UV		7 443	7 443	0	0	0	50 429
Styrsystem Driftövervakning		500	0	500	700	2 200	500
Yttre anläggningar		25 790	4 450	21 340	44 050	21 400	67 064
Allmänt, säkerhet, drift med mera		9 190	450	8 740	1 850	1 300	1 850
Elförsörjning		2 900	0	2 900	1 400	1 400	3 500
Fastighet		0	0	0	0	0	4 000
Grundvattenverk		5 000	4 000	1 000	28 100	12 000	15 330
Mätarservice		6 700	0	6 700	6 700	6 700	6 700
Reservoarer		1 000	0	1 000	4 000	0	9 850
Tryckstegringsstation		1 000	0	1 000	2 000	0	25 834
Ledningar		92 442	21 269	71 172	47 333	55 739	285 383
Allmänt, säkerhet, drift med mera		11 000	0	11 000	14 000	14 000	7 500
Externa byggprojekt på HVL		6 698	1 575	5 122	3 233	23 989	49 794
Redundans Knivsta		894	894	0	2 600	6 250	14 252
Övriga ledningsprojekt		73 850	18 800	55 050	27 500	11 500	213 836
Kvalitet och utveckling		920	0	920	920	520	3 236
Allmänt, säkerhet, drift med mera		0	0	0	0	0	2 476
Laboratorium		920	0	920	920	520	760
Verksamhetsstöd/IT		6 350	5 600	750	2 250	6 250	7 315
Allmänt, säkerhet, drift med mera		2 250	2 000	250	2 250	6 250	1 800
Fastighet		3 600	3 600	0	0	0	3 815
IT		500	0	500	0	0	1 700
Summa ex NFVP		183 073	54 907	128 166	176 458	240 705	468 743
Norrvattens framtida dricksvattenproduktion		470 609	725	469 884	607 495	610 186	742 122
NFVP	Not 3	470 609	725	469 884	607 495	610 186	742 122
SUMMA TOTALT		653 682	55 632	598 050	783 953	850 891	1 210 865

6.6 Kostnadsutveckling med nyckeltal

Statistik och nyckeltal NORRVATTEN 5 år i sammandrag (tkr)	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2025	Budget 2025	Budget 2026
Verksamhetens intäkter	234 181	244 761	303 796	317 232	319 290	324 294	347 207
<i>varav vattenavgifter</i>	207 424	213 651	257 593	271 493	302 344	303 564	329 733
<i>varav måtaravgifter</i>	8 522	9 184	9 939	10 112	10 100	10 500	10 200
Verksamhetens kostnader	-162 816	-169 492	-193 987	-212 442	-203 021	-211 434	-237 491
Personalkostnader ex. pension	-56 370	-56 524	-61 109	-71 503	-91 457	-104 845	-122 165
<i>Varav löner och ersättningar inklusive sociala avgifter</i>	-52 923	-52 461	-56 104	-64 995	-84 614	-95 563	-113 811
<i>Varav övriga personalomkostnader</i>	-3 448	-4 063	-5 006	-6 508	-6 843	-9 281	-8 354
Pensionskostnader	-11 105	-9 724	-15 353	-19 906	-14 264	-13 219	-13 654
Personalkostnader i investeringsprojekt	0	0	0	0	19 728	32 253	31 722
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-4 712	-5 325	-5 194	-5 012	-6 605	-6 686	-8 039
Inköp av material och varor	-34 568	-36 908	-49 353	-51 159	-49 570	-52 346	-51 177
<i>varav elenergi</i>	-22 600	-25 397	-30 748	-34 818	-33 125	-36 739	-34 560
<i>varav kemikalier</i>	-11 968	-11 461	-18 605	-16 341	-16 370	-15 532	-16 542
Inköp av tjänster	-13 535	-13 127	-16 970	-19 158	-15 100	-14 875	-22 060
Övriga verksamhetskostnader	-42 525	-47 883	-46 007	-45 704	-45 754	-51 717	-52 118
<i>varav underhåll</i>	-11 277	-18 427	-14 121	-15 650	-13 417	-16 694	-12 097
Avskrivningar	-63 795	-64 634	-65 445	-70 686	-74 534	-75 651	-75 616
Finansiella intäkter	492	6 084	34 396	53 120	0	0	0
Finansiella kostnader	-6 699	-17 678	-64 682	-91 836	-36 221	-37 209	-34 100
Bokslutsdisposition under- eller överrutttag vattenavgift	0	0	-14 078	4 613	-5 514	0	0
Årets resultat	1 363	-958	0	0	0	0	0
Anläggningstillgångar	1 399 097	1 621 069	1 887 428	2 111 524	2 375 772	2 559 541	2 953 838
Omsättningstillgångar	72 345	95 090	71 148	63 959	52 909	57 542	60 919
Totala tillgångar	1 471 442	1 716 160	1 958 576	2 175 483	2 428 681	2 617 083	3 014 757
Eget kapital	182 205	181 247	181 247	181 247	181 247	177 556	181 046
Avsättningar	17 197	16 723	17 298	18 075	17 559	17 172	16 419
Långfristiga skulder	1 184 463	1 413 388	1 112 000	1 761 000	2 060 000	1 560 000	2 609 000
Kortfristiga skulder	87 577	104 802	648 031	215 161	169 875	862 355	208 292
Totala skulder	1 471 442	1 716 160	1 958 576	2 175 483	2 428 681	2 617 083	3 014 757

Statistik och nyckeltal NORRVATTEN 5 år i sammandrag (tkr)	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2025	Budget 2025	Budget 2026
Räntebärande lån inklusive checkräkning 31/12	1 170 463	1 400 388	1 633 099	1 873 072	2 119 875	2 283 569	2 663 292
Nettoinvesteringar	238 309	286 905	331 522	288 490	338 782	462 616	653 682
Pris per m ³ , kr (Vattenavgifter)	3,95	4,10	4,90	5,19	5,84	5,84	6,30
Årsanställda, antal	63	65	65	70	90	110	115
Sjukfrånvaro	3,5%	3,4%	3,0%	1,6%	1,7%	3,5%	2,5%
Frisknärvaro	96,5%	96,6%	97,0%	98,4%	98,3%	96,5%	97,5%
Rörelsekapital	-15 232	-9 712	-576 883	-151 202	-116 966	-804 812	-147 373
Nettoresultat i förhållande till omsättning	0,6%	-0,4%	4,6%	-1,5%	1,7%	0,0%	0,0%
Räntenetto+avskrivningar i % av totala kostnader	30%	31%	33%	34%	35%	35%	32%
Soliditet exklusive ansvarsförbindelse	12 %	11 %	9 %	8 %	7 %	7 %	6 %
Lånefinansiering i % av anläggningar	84%	86%	87%	89%	89%	89%	90%
Självfinansieringsgrad	27%	23%	20%	25%	22%	16%	12%
Självfinansieringsgrad 10 år	32%	31%	29%	29%	28%	26%	23%
Uppfordrad råvattenmängd km ³	54 370	53 967	53 130	55 428	54 556	55 019	54 752
Producerad mängd dricksvatten km ³	51 930	50 937	51 294	52 730	51 881	52 156	52 370
Intern förbrukning	4,7 %	6,0 %	3,6 %	5,1 %	4,9%	5,2%	4,4%
Debiterad mängd km ³	51 606	51 100	50 858	52 049	51 424	52 000	52 300
Förlust i procent av producerad mängd	0,6 %	-0,3 %	0,9 %	1,3 %	0,9%	0,3%	0,1%
Energiuttag produktion totalt MWh	25 059	25 643	25 397	26 944	26 357	28 851	27 142
Energiproduktion Vindkraftverket MWh	6 708	6 250	6 041	5 978	6 932	6 489	6 932
Ökning/minskning producerat vatten	2,5 %	-1,0 %	-0,5 %	2,3 %	-1,2%	-0,9%	0,4%
Befolkningsmängd (SCB)	711 018	723 645	731 243	738 491	741 379	741 379	744 804
Ökning/minskning befolkningsmängd	1,99%	1,78%	1,05%	0,99%	0,39%	0,93%	0,46%
Producerad mängd vatten/invånare liter	73	70	70	71	70	70	70
Kemikaliekostnad/m ³ debiterat vatten (kr)	0,22	0,29	0,37	0,31	0,32	0,30	0,32
Energikostnad/m ³ debiterat vatten (kr)	0,44	0,50	0,60	0,67	0,64	0,71	0,66
Pris per m ³ , (kr)	3,95	4,10	4,90	5,19	5,84	5,84	6,30
Energi och kemikaliekostnad procent av pris m ³	17 %	19 %	24 %	19 %	16%	17%	16%

6.7 Arvoden och ersättningar till Norrvattens förtroendevalda

Förtroendevalda	%-sats	Kr/år	Avrundat
Förbundsfullmäktige			
Ordförande Förbundsfullmäktige	1,25 %	11 775	11 780
Vice ordförande förbundsfullmäktige	0,65 %	6 123	6 130
Revision			
Ledamot i revisionen	1,25 %	11 775	11 780
Valberedning			
Ordförande i valberedningen	0,55 %	5 181	5 190
Ledamot i valberedningen	0,25 %	2 355	2 360
Förbundsstyrelse			
Ordförande i förbundsstyrelsen	15,50 %	146 010	146 010
Vice ordförande i förbundsstyrelsen	10,50 %	98 910	98 910
Ledamot i förbundsstyrelsen	4,80 %	45 216	45 220
Ersättare i förbundsstyrelsen	2,10 %	19 782	19 790
Samtliga förtroendevalda	%-sats	Kr/tillfälle	Avrundat
Sammanträdesersättning 0–4 tim	0,10 %	942	950
Sammanträdesersättning > 4 tim	0,20 %	1 884	1 890
Årsarvode riksdagsledamot 2025	942 000 kr		